

خسارت جبران ناپذیر به صنایع با قطعی های برق تابستان

ناترازی مشکل جدی صنعت برق کشور است که با شروع موج گرما خود را نشان می‌دهد و در کنار قطعی برق منازل، قطعی برق صنایع رخ می‌دهد که فعالان اقتصادی آن را زمینگیر کردن صنعت خوانده‌اند.

به گزارش خبرنگاران گروه صنعت و تجارت گزارش خبر، بر همین اساس آسیب‌های ناشی از خاموشی‌های مکرر برق برای صنایع تبدیل به یکی از موضوعات مورد گلایه این روزهای صاحبان واحدهای صنعتی شده است که از این رهگذر دچار خسارت‌های فراوان می‌شوند؛ موضوعی که نه تنها منجر به ورود زیان‌های جدی به واحدهای تولیدی و صنعتی می‌شود بلکه باعث ضربه‌ای جبران‌ناپذیر به توسعه کشور نیز خواهد شد، چراکه به دلیل برخورد با مشکلاتی جدی‌تر چون ورود شوک به تجهیزات برقی، وقفه در چرخه تولید، سردرگمی کارکنان و به ویژه در بخش صنایع بزرگی چون فولاد و پتروشیمی، شاهد آسیب‌های گسترده‌ای به بخش‌های مختلف کارخانجات تولیدی هستیم به طوری که لازمه بازگرداندن کوره‌ها به چرخه و احیای آنها هزینه‌هایی هنگفت می‌طلبد و می‌توان گفت که بازسازی و بهسازی این کوره‌ها میلیاردها تومان هزینه می‌برد.

سیف‌الله امیری مدیرکل امور معدنی وزارت صمت با بیان اینکه وضعیت تامین برق واحدهای صنعتی به هیچ وجه خوب نیست، اظهار کرد: مقدار قطعی‌های برق بیش از توافقات انجام شده بوده و همین مساله خسارت سنگینی را به واحدهای تولیدی وارد کرده و موجب افزایش قیمت تمام‌شده تولید شده است.

وی در واکنش به برخی اظهارنظرها که مقدار تولید رشد کرده و این نشان‌دهنده تامین برق بهتر است، گفت: بخشی از رشد تولید حاصل موجودی است که از قبل در انبارها بوده است. این مقام مسوول همچنین با بیان اینکه برخی از واحدهای فولادی به دلیل قطعی‌های برق تعطیل شده یا با بخشی از ظرفیت خود مشغول به کار هستند، ادامه داد: هم‌اکنون حدود ۱۵ میلیون تن ظرفیت بلااستفاده در حوزه فولاد داریم.

امیری با بیان اینکه قطعی‌های برق خسارت زیادی را به صنایع وارد کرده است، گفت: بخشی از قطعات و تجهیزات صنعتی به دلیل نوسانات برق دچار سوختگی شده‌اند. جدای از این تولیدکننده ناچار است به کارگر همانند گذشته و حتی در برخی موارد به دلیل حق شیفت بیشتر حقوق بدهد، در حالی که تولیدات کمتری دارد. به عبارت دیگر قطعی‌های برق قیمت تمام شده تولید را افزایش داده و هیچ‌کس پاسخگوی این رشد هزینه‌ها نیست، البته تولیدکنندگان به دلیل شرایط رکودی حاکم بر بازار اجازه انتقال این رشد هزینه‌ها به بازار را نداشته‌اند.

مدیرکل امور معدنی وزارت صمت همچنین درباره تولید برق در صنایع بزرگ گفت: اجرای این طرح در دستور کار صنعت قرار دارد، اما برای اجرای آن به زمان بیشتری نیاز است.

اگر اهداف ما برای تولید فولاد همگی طبق برنامه پیش برود، به ظرفیت تولید ۵۵ میلیون تن خواهیم رسید، این در حالی است که انرژی موجود در حوزه برق و گاز حتی کفاف این مقدار تولید را هم نمی‌دهد.

امیری با اشاره به برنامه‌ریزی‌های انجام شده برای افزایش ظرفیت تولید، ظرفیت فعلی تولید فولاد را ۴۷ میلیون تن اعلام کرد و گفت: اگر اهداف ما برای تولید فولاد همگی طبق برنامه پیش برود، به ظرفیت تولید ۵۵ میلیون تن خواهیم رسید. این در حالی است که انرژی موجود در حوزه برق و گاز حتی کفاف این مقدار تولید را هم نمی‌دهد. به همین دلیل دولت مصوب کرده که صنایع به سمت خودتامینی در حوزه برق پیش بروند.

خسارت قطعی برق قابل جبران نیست

عبدالوهاب سهل‌آبادی رییس خانه صنعت، معدن و تجارت ایران در مورد وضعیت برق‌رسانی به بخش تولید، با تاکید بر زیان‌های ناشی از قطعی برق بر صنایع اظهار کرد: در حال حاضر مصرف برق بیش از تولید است و به دلیل مشکلاتی مانند تحریم و طی سالیان گذشته نیروگاه برق جدیدی ساخته نشد و نیروگاه‌های قبلی هم ترمیم نشدند. سهل‌آبادی گفت: این مشکلات زیرساختی گریبان بخش تولید و صنعت کشور را گرفته است. قبلا اعلام شده بود که قطعی برق واحدهای تولیدی هفته‌ای یک روز خواهد بود، اما کم‌کم به هفته‌ای دو روز رسیده که نگرانی زیادی را برای واحدهای تولیدی ایجاد کرده است.

وی ادامه داد: خسارتی که قطعی برق به تولید وارد می‌کند قابل جبران نیست، زیرا زنجیره تولید به هم می‌خورد، مواد اولیه از بین می‌رود، کارگر تکلیف خود را نمی‌داند و متاسفانه هیچ‌کسی هم پاسخگو نیست که چگونه می‌توان شرایط تامین برق تولید را اصلاح کرد. رییس خانه صنعت، معدن و تجارت ایران اظهار کرد: با خاموشی‌های مکرر اخیر آسیب‌های فراوانی به تجهیزات الکتریکی صنایع وارد شده است و اگر این شرایط خاموشی تداوم داشته باشد، صنعت کشور با مشکلات بسیاری روبه‌رو می‌شود، زیرا علاوه بر افت تولید در زمان‌های بی‌برقی، به تجهیزات هم ضربه وارد می‌شود.

سهل‌آبادی تصریح کرد: عدم قطع برق خانگی به دلیل گرمای شدید قابل توجیه است، اما می‌گوییم اگر چند وقت یک بار ۲ ساعت در طول روز برق خانگی قطع شود تا به واسطه آن برق صنعت فقط هفته‌ای یک روز قطع شود راهکار مناسبی است، چراکه راهکار ممانعت از وارد شدن خسارت به صنایع آن است که قطعی برق واحدهای صنعت به کمترین میزان برسد.

رییس خانه صنعت، معدن و تجارت ایران با بیان اینکه سال گذشته در شرایط سخت اقتصادی، بخش صنعت رشد اقتصادی داشت، گفت: طی هفته‌های گذشته واحدهای تولیدی تماس‌های زیادی با ما گرفتند و اعلام کردند قطعی برق کارشان را با چالش مواجه کرده است.

سهل‌آبادی تصریح کرد: وزارت صمت نمی‌تواند کاری در ارتباط با برق انجام دهد، بنابراین پیشنهاد ما به وزارت نیرو و متولیان صنعت برق این است که در صورت امکان برق خانگی دو ساعت در روز قطع یا اینکه برق مال‌ها و فروشگاه‌های بزرگ محدود شود تا از این محل، برق‌رسانی به صنایع بهتر از قبل مدیریت شود.

رییس خانه صنعت، معدن و تجارت ایران تاکید کرد: وقتی محدودیت برق فقط مختص صنایع می‌شود در واقع با این کار در حال از بین بردن ارزش‌افزوده صنعت هستیم که همین مساله به تولید ناخالص ملی ضربه می‌زند.

هشدار نسبت به بحران برق از سال‌ها قبل

بر اساس این گزارش، سال ۱۳۹۹ مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی ایران و سندیکای صنعت برق پژوهشی انجام دادند که براساس آن پژوهش صنعت برق ایران وضعیت نامساعدی داشت، تا جایی که دسترسی به موقع به برق به یکی از چالش‌های فضای کسب‌وکار تبدیل شده بود.

براساس آن گزارش این صنعت در آینده نیز با کسری بودجه هزینه‌ای و سرمایه‌ای مواجه خواهد شد که احتمالاً کار را سخت‌تر نیز خواهد کرد. حالا حدود سه سال از آن گزارش می‌گذرد و این صنعت درگیر ناترازی‌های زیادی است و باز هم فعالان اقتصادی از وضعیت صنعت برق و عملکرد وزارت نیرو گلایه دارند که مطالبات بخش خصوصی را پرداخت نمی‌کنند و این مساله یکی از عواملی است که باعث شده سرمایه‌گذاری در صنعت برق به دشواری انجام شود؛ به گونه‌ای که طبق گفته فعالان اقتصادی، در ۱۰ سال گذشته، عملاً سرمایه‌گذاری جدید در حوزه تولید نیروگاه و تولید برق را متوقف و فراموش کرده‌ایم و همان‌طور که کارشناسان از سال‌ها قبل هشدار داده بودند، این موضوع سرانجام گریبان ما را گرفته است.

بررسی آمار نشان می‌دهد که محدودیت‌های تامین برق صنایع در آغاز تابستان موجب کاهش نزدیک به ۵ درصدی شاخص تولید و فروش در بنگاه‌های تولیدی ایران طی تیرماه امسال نسبت به خردادماه شده است.

این روند در تمام «رشته- فعالیت‌ها» دیده می‌شود. از تولید خودرو و قطعات آن گرفته تا فولاد و آهن. در بخش خودرو و قطعات، طی یک ماه، شاخص تولید ۸/۲ درصد و شاخص فروش ۵/۴ درصد کاهش پیدا کرده است.

در رشته فعالیت فلزات پایه اثر قطع برق بیشتر بوده و شاخص تولید را در طول یک ماه، ۱۲/۵ درصد کاهش داده و شاخص فروش نیز نزدیک به ۱۰ درصد افت کرده است. حتی شرکت‌های معدنی نیز در نخستین ماه تابستان با کاهش ۹/۶ درصدی در شاخص فروش مواجه شده‌اند.

نتایج طرح شامخ اتاق بازرگانی ایران نشان می‌دهد که شاخص مدیران خرید صنعت در تیرماه امسال ۵۰/۰۹ و در آستانه مرز ۵۰ بدون تغییر باقی مانده است؛ عددی که کمترین میزان ۶ ماهه اخیر را از دی ماه ۱۴۰۱ (به جز فروردین ماه امسال) به ثبت رسانده است.

به گفته کارشناسان، قطعی برق واحدهای صنعتی تبعاتی همچون توقف یا کاهش تولید صنعتی و افزایش قیمت‌ها را به دنبال خواهد داشت و از آنجا که صناعی که در اولویت قطعی برق قرار گرفته‌اند، کالاهای پایه و مواد اولیه مورد نیاز و واسطه‌ای صنایع دیگر را تامین می‌کنند، این افزایش قیمت در کل زنجیره تولید و نهایتاً برای مصرف‌کننده نهایی رقم می‌خورد. ظرفیت تولید برق سالانه باید معادل ۵ درصد افزایش می‌یافت؛ یعنی باید بیش از ۴ هزار و ۵۰۰ مگاوات ظرفیت جدید برای پایداری شبکه برق ایجاد می‌شد، اما همان‌طور که گفته شد بیش از ۱۰ سال است که سرمایه‌گذاری در صنعت برق متوقف شده است.

این در حالی است که برق یک کالای تجاری است و باید با قیمت عادلانه فروخته شود. باید سرمایه‌گذاری و زیرساخت‌های آن حفظ شود و طبق تاکید کارشناسان راه‌حل مشکل صنعت برق در سرمایه‌گذاری و روابط تجاری است، نه در الگوی پاداش و تنبیه که راه‌حلی کوتاه‌مدت است.

منبع: جهان صنعت